

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Kde se vzal wellness?

Wellness je hit. Zadáte-li si tento termín do internetového vyhledávače Google, zobrazí se vám asi 146 milionů odkazů! Co se vlastně za slovem, které se dnes vyskytuje snad ve všech dovolenkových katalozích a s lázněmi bývá často spojováno, skrývá?

Slova wellness poprvé užil americký lékař Halbert Louis Dunn, který se od poloviny 30. let do počátku 60. let minulého století zabýval trendy ovlivňujícími zdraví tamní populace. Ze statistik, které měl Dunn k dispozici, vyplynulo, že s tím, jak se prodlužovala průměrná délka života Američanů, přestaly být hlavní příčinou jejich úmrtí infekční choroby a jejich místo zaujaly choroby civilizační, jako jsou kardiovaskulární a nádorová onemocnění.

Toto zjištění přimělo H. L. Dunna soustředit pozornost na formulaci pojmu wellness (dobrého zdravotního fyzického i psychického stavu) jakožto opaku k pojmu illness (nemoc). Dunnovy myšlenky se promítly také do zakládacích listin Světové zdravotnické organizace, v níž je zdraví formulováno jako stav celkové fyzické, mentální a sociální pohody,

Zajímavost**Lázně s pikantní minulostí**

Minulost lázeňských míst v Jeseníkách charakterizuje soubor dvou tamních léčitelů – Johanna Schrotha, zakladatele lázní v obci Lipová-lázně, a Vincenza Priessnitz, který podnikal v Jeseníku. Rivalita průkopníků léčebných metod neměla své kořeny pouze v obchodně-konkurenčních bojích, ale především v uplatňování zcela odlišných léčebných metod. Zatímco Priessnitz v 19. století praktikoval vodoléčbu, Schroth vypracoval svéráznou dietní proceduru. Ta spočívala v tom, že pacienti podstupovali osmihodinové zábaly a střídali suché a pitné dny s vydatným přísunem vína. Jinými slovy Schroth své svěřence vyhladoval a dehydratoval. Naproti tomu Priessnitzovi klienti fyzicky pracovali na čerstvém vzduchu, máčeli se několikrát denně ve studené vodě, celé noci se potili, ale také vydatně jedli a pili místní kvalitní vodu, alkohol byl zakázán. Vyhladovali schrothovci prý záviděli v místních restauracích priessnitzovcům, kteří se mohli cpát, co hrdlo ráčí, ale zase nesměli pozřít kapku alkoholu, takže když se první náležali další den vínem, záviděli zase ti druzí.

Statistika

V České republice je zhruba 80 lázeňských zařízení ve čtyřech desítkách měst. V prvním pololetí roku 2008 navštívilo tuzemské lázně zhruba 333 000 lidí, což je meziročně o 5,5 procenta více. Počet Čechů v lázních oproti roku 2007 se zvýšil o 3,6 procenta na 166 000 lidí. Zahraničních hostů přijelo o tisícovku více, což je meziroční nárůst o 7,5 procenta.

Zdroj: ČTK

FOTO: WWW.ORIENT-EXPRESSIMAGES.COM

a nikoliv pouze jako stav absence nemoci nebo tělesné vady. Právě důraz na sociální a spirituální složky života, které ovlivňují lidské zdraví, byl Dunnovým velkým přínosem.

Na Dunna navázali ve druhé polovině 70. let 20. století jeho následovníci, především John Travis, který u konceptu wellness začal zdůrazňovat odpovědnost jedince za své zdraví. Vycházel z myšlenky, že čím lépe klienti (nikoliv už pacienti) poznají sami sebe, tím lépe budou moci o své zdraví aktivně pečovat. Vytvořil konkrétní osmiměsíční program, jenž kromě zlepšování tělesné kondice a stravovacích návyků zahrnoval také osvojení si relaxačních technik, sebepoznání nebo komunikační trénink.

Masově však životní styl wellness rozšířil Donald Ardell, který jej zpřístupnil široké veřejnosti mimo jiné i tím, že na rozdíl od Dunna a Trevisa opustil jeho spirituální aspekt.

Termín wellness pronikl brzy také do Evropy. Na starém kontinentě ale došlo k určitému posunu jeho významu a bývá zde asociován spíše s potěšením a s požitkem než s alternativní medicínou. K tomu vede cesta přes fyzické aktivity, tedy sportovní vyžití, nebo přes pasivní aktivity, které zahrnují lázeňské, zkrášlovací a fyzioterapeutické procedury. Možná je samozřejmě také kombinace obojího.

Rychlá doba, rychlý wellness

Právě trend wellness je magnetem, který zájem o lázeňské pobyty pomáhá znovu oživit. Lázně na něj reagují zaváděním nejrůznějších pobytových programů.

„Trend nárůstu zájmu o wellness pobyty je značný. Odpovídá tomu i nabídka jednotlivých lázeňských zařízení. V mnoha lázeňských společnostech, kde před pěti lety byl